

OLIMPIADA DE LIMBI CLASICE: GREACĂ VECHE, LATINĂ
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București – 21 martie 2025

LIMBA LATINĂ
Clasa a IX-a

I. Oferiți o variantă de traducere în limba română: (40 p.)

Caesar notează unele obiceiuri ale galilor, arhaice în ochii romanilor

Viri in uxores, sicut in suos liberos, vitae necisque¹ habent potestatem. [...] Funera sunt pro cultu² Gallorum **magnifica** et sumptuosa, omniaque quae³ **vivis** cordi erant in ignem inferunt⁴; etiam animalia ac antiquis temporibus servos et clientes caros una cum **illustri** patre familias⁵ cremabant post iusta funera.

(C. Iulius Caesar, *De bello Gallico*, VI, 19, text adaptat)

(1) v. *nex, necis*

(2) *cultu* (formă de Abl. sg.) – v. *cultus, -us*

(3) *quae* (pron. relativ) = care (neutru, N. pl.)

(4) *inferunt* (indicativ prezent) – v. *infero, -ferre*

(5) *pater familias* (se declină doar *pater* din substantivul compus) = tatăl/capul familiei

II. 1. Analizați morfologic cuvintele îngroșate din textul de mai sus, precizând pentru fiecare dintre ele: **formele de bază (de dicționar), valoarea morfologică, declinarea, cazul și numărul.** (12 p.)

(de exemplu, *uxores* – *uxor, -is*: subst. comun, decl. a III-a imparisilabică, Ac. pl.)

magnifica, vivis, illustri

2. Rescrieți enunțul de mai jos, preluat din textul dat la subiectul I, trecând toate cuvintele **flexibile** la celălalt număr. (12 p.)

Etiam animalia ac antiquis temporibus servos et clientes cremabant post iusta funera.

3. Identificați în limba română câte un substantiv și câte un adjectiv, al căror etimon (cuvânt de origine) să fie: a) *vita, -ae*; b) *funus, -eris*; c) *cor, cordis*. (6 p.)

III. Scrieți pe foaia de concurs termenii care completează adecvat lacunele din textul următor, referitor la unul dintre personajele emblematice pentru destinul Romei: (20 p.)

1) _____ este, desigur, cel care pierde nu doar confruntarea cu 2) _____, ci își pierde chiar viața în încercarea sa de a deveni 3) _____ al cetății sale de pe colina 4) _____. Alesul zeilor, cel căruia i se arată, deasupra colinei 5) _____, un număr de 6) _____ 7) _____ (păsări sacre ale zeului suprem al romanilor, numit 8) _____), își afirmă astfel statutul de întemeietor printr-un fratricid. Dar nu doar pentru afirmarea propriei puteri monarhice este reținut acest ilustru personaj, ci și pentru alte fapte atribuite lui, precum supunerea sabinilor conduși de regele 9) _____) sau crearea primelor instituții ale noii cetăți, dintre care cea mai importantă este 10) _____, considerat strămoșul parlamentului modern.